

1. Командний інтерпретатор *bash*

NAME

`bash` - GNU Bourne-Again SHell

SYNOPSIS

`bash` [`options`] [`command_string` | `file`]

DESCRIPTION

Командний інтерпретатор *bash* (далі – КІ *bash*) здійснює виконання команд, які надходять з потоку стандартного введення або файлу. КІ *bash* включає функціональні можливості з *ksh* і *csh*, призначений для сумісної реалізації командної оболонки і набору утиліт CLI згідно IEEE POSIX specification (IEEE Standard 1003.1). За вимогами конфігурування POSIX-сумісності КІ *bash* обирається за замовчанням.

OPTIONS

- `-c` читає і виконує командний рядок (КР), який є першим аргументом *command_string* після даної опції або списку всіх опцій. Вміст командного рядка може бути одержаний як значення відповідного позиційного параметру;
- `-i` вмикає інтерактивний режим виконання КР;
- `--` опції КР після даного символу не обробляються.

1. Командний інтерпретатор *bash*

MULTI-CHARACTER OPTIONS

- help** вивести стислу довідку з використання і завершити роботу;
- init-file file** аргументом опції є *file*, якій підлягає обробленню;
- rcfile file** аргументом опції є *file*, якій буде **виконаний** замість загальносистемного файлу ініціалізації `/etc/bash.bashrc` і персонального `~/.bashrc`, якщо `KI bash` працює в інтерактивному режимі (див. `INVOCATION`);
- noprifile** не читає вміст загальносистемного файлу ініціалізації або будь-яких персональних `/etc/profile`, `~/.bash_profile`, `~/.bash_login` або `~/.profile`. За замовчанням `KI bash` читає ці файли (див. `INVOCATION`);
- norc** не читає і не виконує вміст загальносистемного файлу `/etc/bash.bashrc` і персонального `~/.bashrc`, якщо `KI bash` працює в інтерактивному режимі;
- verbose** режим більшої інформативності;
- version** вивести версію програмної реалізації і завершити роботу.

1. Командний інтерпретатор *bash*

DEFINITIONS

blank	пробіл або знак табуляції;
word	цілісна послідовність символів або токен;
name	буквено-числовий ідентифікатор;
metacharacter	& ; ( ) < > space tab
control operator	& && ; ;; ( ) & <newline>

RESERVED WORDS

Зарезервовані слова мають спеціальні значення:

!	case	coproc	do	done	elif	else	esac
	fi	for	function	if	in	select	then
	until	while	{ }	time	[[ ]]		

1. Командний інтерпретатор *bash*

SHELL GRAMMAR

Simple Commands

Прості команди є змінною послідовністю слів (words) через пробіл і символ перенаправлення (redirections), яка завершується оператором управління (control operator)

Pipelines

Конвеєр (pipeline) є послідовністю кількох команд (commands) об'єднаних через оператори управління (control operators) | або |&

Lists

Список (list) є послідовністю кількох конвеєрів (pipelines) об'єднаних через оператори ;, &, &&, або ||, і іноді завершуються на один з символів ;, & або <newline>

command1 && command2

command2 буде виконана тоді, коли **command1** буде виконана успішно

command1 || command2

command2 буде виконана тоді, коли **command1** завершиться успішно

1. Командний інтерпретатор *bash*

SHELL GRAMMAR (продовження)

Compound Commands

(list)   { list; }   ((expression))   [[expression]]

**(expression)   !expression
expression1 && expression2   expression1 || expression2**

for name [[in [word ...]] ;] do list ; done

for ((expr1 ; expr2 ; expr3)) ; do list ; done

select name [in word] ; do list ; done

case word in [([] pattern [| pattern] ...) list ;;] ... esac

if list; then list; [elif list; then list;] ... [else list;] fi

while list-1; do list-2; done

until list-1; do list-2; done

1. Командний інтерпретатор *bash*

SHELL BUILTIN COMMANDS

source filename [arguments]

alias [-p] [name[=value] ...]

bg [jobspec ...]

bind [-m keymap] [-lpsvPSVX]

break [n]

builtin shell-builtin [arguments]

caller [expr]

cd [-L|[-P [-e]] [-@]] [dir]

command [-pVv] command [arg ...]

compgen [option] [word]

1. Командний інтерпретатор *bash*

SHELL BUILTIN COMMANDS (продовження)

compropt [-o option] [-DE] [+o option] [name]

continue [n]

declare [-aAfFgIlNrtux] [-p] [name[=value] ...]

typeset [-aAfFgIlNrtux] [-p] [name[=value] ...]

dirs [-clpv] [+n] [-n]

disown [-ar] [-h] [jobspec ...]

echo [-neE] [arg ...]

enable [-a] [-dnps] [-f filename] [name ...]

eval [arg ...]

1. Командний інтерпретатор *bash*

SHELL BUILTIN COMMANDS (продовження)

exec [-cl] [-a name] [command [arguments]]

exit [n]

export [-fn] [name[=word]] ...

fc [-e ename] [-lnr] [first] [last]

fg [jobspec]

getopts optstring name [args]

hash [-lr] [-p filename] [-dt] [name]

help [-dms] [pattern]

history [n]

jobs [-lnprs] [jobspec ...]

1. Командний інтерпретатор *bash*

SHELL BUILTIN COMMANDS (продовження)

kill [-s sigspec | -n signum | -sigspec] [pid | jobspec]

let arg [arg ...]

local [option] [name[=value] ...]

logout

mapfile [-n count] [-O origin] [-s count] [-t] [-u fd] [-C callback] [-c quantum] [array]

readarray [-n count] [-O origin] [-s count] [-t] [-u fd] [-C callback] [-c quantum] [array]

popd [-n] [+n] [-n]

printf [-v var] format [arguments]

pushd [-n] [+n] [-n]

pwd [-LP]

1. Командний інтерпретатор *bash*

SHELL BUILTIN COMMANDS (продовження)

read [-ers] [-a aname] [-d delim] [-i text] [-n nchars] [-N nchars] [-p prompt]
[-t timeout] [-u fd] [name ...]

readonly [-aAf] [-p] [name[=word] ...]

return [n]

set [--abefhkmnptuvxBCEHPT] [-o option-name] [arg ...]

shift [n]

shopt [-pqsu] [-o] [optname ...]

suspend [-f]

test expr

times

1. Командний інтерпретатор *bash*

SHELL BUILTIN COMMANDS (завершення)

trap [-lp] [[arg] sigspec ...]

type [-aftpP] name [name ...]

ulimit [-HSTabdefilmnpqrstuvx [limit]]

umask [-p] [-S] [mode]

unalias [-a] [name ...]

unset [-fv] [-n] [name ...]

wait [-n] [n ...]

2. Основи програмування мовою командного інтерпретатора *bash*

```
#!/bin/bash
```

1

```
ping -c3 -l3 -w2 192.168.0.3
```

```
#!/bin/bash
```

2

```
ping -n -c3 -l3 -w2 $1    # $1 - 1-й позиційний параметр
```

```
#!/bin/bash
```

3

```
#Ініціалізація цілі
```

```
TARGET=$1    # $1 - 1-й позиційний параметр
```

```
#Перевірка наявності цілі
```

```
if test -z $TARGET # [ -z $TARGET ] - альтернативний варіант test -z $TARGET
```

```
then
```

```
    #Запит цілі від користувача
```

```
    echo -n "Enter target address: "
```

```
    #Читання користувальницького введення
```

```
    read TARGET
```

```
fi
```

```
ping -n -c3 -l3 -w2 $TARGET
```

2. Основи програмування мовою командного інтерпретатора *bash*

```
#!/bin/bash
#Зондування цілей, заданих у командному рядку
while [ $# -gt 0 ]    ## - кількість позиційних параметрів
do
    ping -n -c3 -l3 -w2 $1  ##$1 - 1-й позиційний параметр
    #Виведення порожнього рядка
    echo
    #Зсув позиційних параметрів (на 1 позицію ліворуч)
    shift
done
```

4

```
#!/bin/sh
#grep видаляє порожні рядки та рядки коментарів (рядки, що починаються з #)
cat $HOME/pingall-hosts | grep -E -v "^$|^#" | while read TARGET
do
    #Зондування чергової цілі
    ping -n -c3 -l3 -w2 $TARGET
    #Виведення порожнього рядка
    echo
done
```

5

2. Основи програмування мовою командного інтерпретатора *bash*

6

```
#!/bin/bash
if [ ! -z $1 ]
then
    CONFIG_FILE=$1 #Конфігураційний файл заданий в командному рядку
else
    CONFIG_FILE=$HOME/pingall-hosts # Якщо конфігураційний файл не заданий
fi
#Перевірка існування конфігураційного файлу
if [ ! -f $CONFIG_FILE ]
then # Конфігураційний файл не існує
    echo "Configuration file $CONFIG_FILE is not exist"
    exit 1
fi
#grep видаляє порожні рядки та рядки коментарів (рядки, що починаються з #)
cat $CONFIG_FILE | grep -E -v "^$|^#" | while read TARGET
do
    ping -n -c3 -l3 -w2 $TARGET; echo
done
```

2. Основи програмування мовою командного інтерпретатора *bash*

```
#!/bin/bash
DEFAULT_CONFIG_FILE=$HOME/pingall-hosts
#ТІЛО СЦЕНАРІЯ
case $1 in      #$1 - 1-й позиційний параметр, $2 - 2-й и т. д.
-h) #Користувачу потрібна лише довідка
    echo "usage: `basename $0` [-h | -t target | -c config_file]" >&2
    exit 0
;;
-t) #Користувач явно задав ціль
    ping -n -c3 -l3 -w2 $2
    exit 0
;;
-c) #Користувач явно вказав конфігураційний файл
    CONFIG_FILE=$2
    ;;
"") #Користувач виконав виклик сценарія без аргументів (використовувати
конфігураційний файл по замовчанню)
    CONFIG_FILE=$DEFAULT_CONFIG_FILE
    ;;
esac
```

2. Основи програмування мовою командного інтерпретатора *bash*

(продовження)

```
#Перевірка, чи заданий конфігураційний файл
```

```
if [ -z $CONFIG_FILE ]
```

```
then #Конфігураційний файл не заданий
```

```
    echo "Configuration file is not defined" >&2
```

```
    exit 1
```

```
fi
```

```
#Перевірка, чи існує конфігураційний файл
```

```
if [ ! -f $CONFIG_FILE ]
```

```
then #Конфігураційний файл не існує
```

```
    echo "Configuration file $CONFIG_FILE is not exist" >&2
```

```
    exit 1
```

```
fi
```

```
#Зондування цілей, заданих у конфігураційному файлі
```

```
#grep видаляє порожні рядки та рядки коментарів (рядки, що починаються з #)
```

```
cat $CONFIG_FILE | grep -E -v "^$|^#" | while read TARGET
```

```
do
```

```
    ping -n -c3 -l3 -w2 $TARGET; echo
```

```
done
```

2. Основи програмування мовою командного інтерпретатора *bash*

8

```
#!/bin/sh
CONFIG_FILE=$HOME/pingall-hosts    #Ім'я конфігураційного файлу по замовчанню
TARGET=                            #Ціль
VERBOSE=off                        #Перемикач говірливості
COUNTER=0                          #Лічильник прозондованих вузлів
#ВИЗНАЧЕННЯ ФУНКЦІЙ
pingone()
{
    ping -n -c3 -l3 -w2 $TARGET; echo
}

usage()
#Виводить інформацію про синтаксис
{
    echo "usage: `basename $0` [-h] | [<-t target | -c config_file> [-v]]" >&2
}
```

2. Основи програмування мовою командного інтерпретатора *bash*

(продовження)

```
before_exit()
```

```
#Виводить прощальне повідомлення
```

```
{
```

```
  if [ $VERBOSE = on ]; then #Якщо включений говірливий режим
```

```
    if [ $COUNTER -eq 1 ]; then #Якщо $COUNTER дорівнює 1
```

```
      ENDING=""
```

```
      COPULA="is"
```

```
    else #Якщо $COUNTER не дорівнює 1 (більше 1, на ділі)
```

```
      ENDING="s"
```

```
      COPULA="are"
```

```
    fi
```

```
    echo "$COUNTER host$ENDING $COPULA probed"
```

```
    echo "Bye..."
```

```
  fi
```

```
}
```

2. Основи програмування мовою командного інтерпретатора *bash*

(продовження)

```
while [ $# -gt 0 ]    ## - кількість проініціалізованих позиційних параметрів
do #Доки $# більше нуля
  case $1 in          ##$1 - 1-й позиційний параметр, $2 - 2-й и т. д.
    -h)
      usage
      exit 0
      ;;
    -t)
      TARGET=$2
      ;;
    -c)
      CONFIG_FILE=$2
      ;;
    -v)
      VERBOSE=on
      ;;
    esac
  shift              #Зсув позиційних параметрів (на 1 позицію ліворуч)
done
```

(продовження)

```
if [ $VERBOSE = on ]; then
    echo "It's `date +%k:%M:%S` now. Pingall v1.0 is starting..."
fi
```

```
if [ ! -z $TARGET ]; then
    pingone
    COUNTER=1
    before_exit
    exit 0
fi
```

```
if [ -z $CONFIG_FILE ]; then
    echo "Configuration file is not defined" >&2    #Файл не визначений
    exit 1
fi
```

```
if [ ! -f $CONFIG_FILE ]; then
    echo "Configuration file $CONFIG_FILE is not exist" >&2    #Файл не існує
    exit 1
fi
```

2. Основи програмування мовою командного інтерпретатора *bash*

(завершення)

```
#Створення тимчасового конфігураційного файлу
TMP_CONFIG_FILE=`mktemp /tmp/pingall.XXXXXX` || exit 1

#Зондування цілей, заданих у конфігураційному файлі
#grep видаляє порожні рядки та рядки коментарів (рядки, що починаються з #)
#tee зберігає цілі у тимчасовому файлі
cat $CONFIG_FILE | grep -E -v "^#|^$" | tee $TMP_CONFIG_FILE | while read TARGET
do
    pingone
done

#Підрахунок числа прозондованих вузлів
COUNTER=`grep -c ".*" $TMP_CONFIG_FILE`

#Видалення тимчасового конфігураційного файлу
rm -f $TMP_CONFIG_FILE

#Виведення прощального повідомлення
before_exit
```

2. Основи програмування мовою командного інтерпретатора *bash*

```
#!/bin/sh
CONFIG_FILE=$HOME/pingall-hosts #Ім'я конфігураційного файлу
TARGET=                          #Ціль
VERBOSE=off                       #Перемикач говірливості
COUNTER=0                         #Лічильник прозондованих вузлів
pingone()
#Зондує один віддалений вузол
{
    ping -n -c3 -l3 -w2 $TARGET; echo
    #Інкремент лічильника прозондованих вузлів
    COUNTER=`expr $COUNTER + 1`
}

usage()
#Виводить інформацію про синтаксис
{
    echo "usage: `basename $0` [-h] | [<-t target | -c config_file> [-v]]" >&2
}
```

2. Основи програмування мовою командного інтерпретатора *bash*

(продовження)

```
before_exit()
{
  if [ $VERBOSE = on ]; then
    if [ $COUNTER -eq 1 ]; then
      ENDING=""
      COPULA="is"
    else
      ENDING="s"
      COPULA="are"
    fi
    echo "$COUNTER host$ENDING $COPULA probed"
    echo "Bye..."
  fi
}
```

2. Основи програмування мовою командного інтерпретатора *bash*

(продовження)

```
read_target()
{
  while read TARGET
  do
    if [ ! -z "$TARGET" -a `expr match "$TARGET" "#"` -eq 0 ]; then
      return 0
    fi
  done
  return 1
}
```

2. Основи програмування мовою командного інтерпретатора *bash*

```
while getopts ht:c:v OPTION      #(продовження)
do
  case $OPTION in
    h)
      usage
      exit 0
      ;;
    t)
      TARGET=$OPTARG
      ;;
    c)
      CONFIG_FILE=$OPTARG
      ;;
    v)
      VERBOSE=on
      ;;
    \?)      #Невідома опція
      usage
      exit 1
    esac
  done
```

2. Основи програмування мовою командного інтерпретатора *bash*

(продовження)

```
if [ $VERBOSE = on ]; then
    echo "It's `date +%k:%M:%S` now. Pingall v1.0 is starting..."
fi

if [ ! -z $TARGET ]; then
    pingone
    before_exit
    exit 0
fi

if [ -z $CONFIG_FILE ]; then
    echo "Configuration file is not defined" >&2          #Файл не заданий
    exit 1
fi

if [ ! -f $CONFIG_FILE ]; then
    echo "Configuration file $CONFIG_FILE is not exist" >&2 #Файл не існує
    exit 1
fi
```

2. Основи програмування мовою командного інтерпретатора *bash*

(завершення)

#Підключення стандартного потоку введення до конфігураційного файлу

```
exec 3<&0 0<$CONFIG_FILE
```

#Зондування цілей, заданих у конфігураційному файлі

```
while read_target
```

```
do
```

```
    pingone
```

```
done
```

#Відновлення стану стандартного потоку введення

```
exec 0<&3
```

#Виведення прощального повідомлення

```
before_exit
```